

CENTRIRANJE I HORIZONTALIRANJE INSTRUMENTA

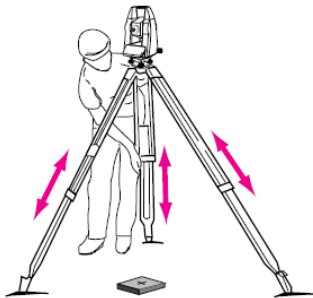
Postavljanje stativa

Stativ se iznad točke postavlja tako da ploča glave bude približno horizontalna, a centralni vijak u sredini otvora. Pogledom kroz centralni vijak (koji je šuplji) potrebno je približno vidjeti središte stajališne točke.

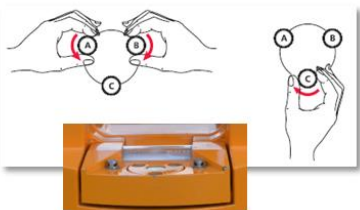
Postavljanje instrumenta

Instrument se postavlja na stativ iznad stajališne točke, tako da se pomoću centralnog vijka lagano spoji s glavom stativa, odnosno stativom. Jedna noga stativa odmah se zabode u zemlju (podlogu), a pomoću druge dvije noge stativa vrši se pomicanje cijelog instrumenta sve dok vrh običnog viska ili viziranjem kroz okular optičkog viska centar kružića približno ne poklopi s centrom stajališne točke. (Ovaj postupak možemo provesti i promatranjem kroz okular optičkog viska i zakretanjem podnožnih vijaka instrumenta dovedemo da nitni križ optičkog viska pogađa stajališnu točku). Pri tome glava stativa treba biti približno horizontalna. Zatim treba izvršiti čvrsto zabadanje sve tri noge stativa u zemlju. Ovaj dio postupka naziva se grubo centriranje instrumenta.

Vrhunjenje dozne libele

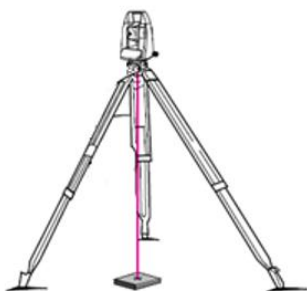
Doznu libelu potrebno je vrhuniti podizanjem ili spuštanjem noga stativa.

Horizontaliranje instrumenta

Horizontalirati instrument (teodolit) znači da treba glavnu (vertikalnu) os dovesti vertikalno u prostoru, što znači da smo je doveli u smjer sile teže. Horizontaliranje instrumenta provodimo alhidadnom (cijevnom libelom). Horizontaliranjem dovedimo ravninu horizontalnog limba instrumenta u horizontalan položaj u prostoru.

Alhidadnu libelu dovedemo u smjer dva podnožna vijka (A i B). Pomoću tih vijaka je navrhunimo. Zatim je zaokrenemo u smjer trećeg vijka (C) i pomoću tog vijka je ponovno navrhunimo. Provjerimo da li libela vrhuni u svim smjerovima pri zakretu alhidade. Ako je potrebno ponovimo (fino) horizontaliranje instrumenta.

Točno centriranje instrumenta

Točno centriranje instrumenta obavlja se (poslije dovođenja alhidadne osovine instrumenta u vertikalni položaj) malim pomicanjem cijelog instrumenta po glavi stativa tako da vrh viska ili kod optičkog viska, centar kružića pogađa točno centar točke kojim je točka obilježena.